

Valgkreds (Ivar Berendsen) antydningssvis berørte, Spørgsmaalet om Beliggenheden: om man ikke kunde tænke sig snarere at flytte en By end bygge en Havn, er ogsaa Overvejelse værd. Det er maaske lidt meget at sige, men det kan tænkes, at det blev billigere at flytte en Befolkning hen til et andet Sted end at bygge en Havn paa det Sted, hvor Befolkningen nu en Gang bor. Om dette gælder den gamle Stad Thors-havn, ved jeg ikke, men noget fristende er der ved en centralt liggende Fjord tæt Nord for Thorshavn — det er vigtigt, at Hoved-havnen ligger centralt — nemlig Skaalefjord, hvor der utvivlsomt er langt bedre Havneforhold end ved Thorshavn. Det er muligt, at Thorshavn godt kunde vedblive at være den Administrationsby, den er, selv om man flyttede Handelspladsen bort. Saadanne Overvejelser mener jeg er berettigede, naar man staar overfor Bevillinger af denne Art.

De tekniske Spørgsmaal skal jeg aldeles ikke komme ind paa ved denne Lejlighed, da de nærmere hører hjemme i et Udvalg; jeg ønsker derimod i al Almindelighed at udtale, at jeg for mit Vedkommende nærer megen Sympati for Færøerne. Jeg har ganske vist ikke selv været paa Øerne, men jeg kender en Del Færinger og har haft en Del at gøre deroppe, og jeg har faaet Indtrykket af en Befolkning, som er meget tiltalende paa Grund af sin Flid og Nøjsomhed. Jeg synes ogsaa, at Færingerne har været ret beskedne overfor den danske Stat. Naar man sammenligner den med vore Øboere ude i Atlanterhavet længere Nord paa, maa man sige, at de har været meget mindre fordringsfulde og meget mere hensynsfulde end disse. Det kan ogsaa motivere, at vi stiller os velvilligt til den foreliggende Sag.

Jeg skal dertil føje nogle Bemærkninger om et Forhold, som synes mig af Interesse netop i denne Forbindelse, hvor man beskæftiger sig med Foranstaltninger til Bedste for Færingerne, nemlig Befolkningsvæksten. Det har sin Interesse, naar man studerer en Befolkning, at se, hvorledes den trives og udvikler sig. Jeg skal blot med et Par Ord vise, hvilken Stigning der har været i Befolkningen paa Færøerne. I 1769 var der paa Færøerne ca. 5,000 Mennesker. 100 Aar senere, i 1870, var Befolkningen naaet op til 10,000. Springet skete omkring Midten af forrige Aarhundrede, vist, som det ærede Medlem for Færøerne meget rigtigt sagde, hængende sammen med Handelsmonopolets Ophævelse i 1856. — I Parentes bemærket, turde dette maaske være et Fingerpeg for,

hvad der kunde ske med Grønland en Gang. — I 1901 er Befolkningen vokset til ca. 15,000 og i 1911 til ca. 18,000. Det er en overordentlig stærk Stigning, idet det maa erindres, at Indvandringen er meget lille, der er maaske slet ingen; snarere er der en Del Udvandring, dog ikke nogen særlig betydelig. Men det, der har ganske særlig Interesse, er den procentvise Stigning, Tilvækstprocenten, Forøgelsen for hvert 100 Indbyggere. Den udgjorde fra 1769 til 1800 0,30 aarlig, i Tiaaret 1870—80 var den 1,15, men i det sidste Femaar, fra 1906—11, er den steget til næsten 2. Det er en ganske enorm Tilvækst, som vidner om Befolkningens Kraft. Det har nogen Interesse at se, at Tilvækstprocenten i europæiske Lande kun overstiges af Rusland, og kun meget lidt, medens den er langt, langt mindre i andre europæiske Lande. I Frankrig er den i Øjeblikket, saa vidt jeg ved, 0,1, ja, jeg har hørt, at den i det sidste Aar endog skulde være negativ; hvad der jo betyder en Svækkelse. Alene de nævnte Tal er Tegn paa Styrke hos den paa Færøerne levende Befolkning, og ogsaa det bringer os til sympatisere med, at der fra Statens Side foretages noget for denne Befolkning.

Fiskeriet deroppe har ogsaa udviklet sig stærkt i de senere Aar. Jeg skal blot nævne et Par Tal, som har Interesse. I 1908 var der paa Færøerne ca. 1,500 Robaade og ca. 40 Motorbaade. I 1910 var Motorbaadernes Tal forøget til 102. I 1911 fandtes ca. 1,600 Robaade — Tallet paa disse var altsaa ikke synderlig forøget —, men Tallet paa Motorbaade var da gaaet op til 120. Naar man betænker, at en Motorbaad koster ca. 5,000 Kr., betyder dette en ganske overordentlig Udvikling for en Landsdel, der er saa fattig som Færøerne, og det vidner om en betydelig Kraft og Evne til at udnytte det moderne Apparat, som Motorbaaden er, til den specielle Brug, man der kan gøre af den, og hvortil den netop egner sig saa fortrinligt, da der er et godt Stykke Vej ud til de bedste Fiskepladser. Antallet af Fiskekutterne, som jo anvendes til endnu fjernere Fiskeri end Motorbaadene, idet de en stor Del af Aaret gaar paa Islandsfiskeri, er fra 1908 til 1911 forøget fra 130 til 155. Det er ogsaa en meget betydelig Forøgelse, der viser en overordentlig Fremgang, som det er ret rimeligt, Staten rækker en hjælpende Haand, for at den kan blive endnu større, saa at Færøernes Amtskommune kan gaa en endnu bedre Fremtid i Møde, hvad den i Virkeligheden ogsaa trænger til. Jeg skal endnu blot nævne, at Værdien af